

TAMPERE.
FINLAND

Kansainvälisen toiminnan suuntaviivat 2022-2025

Tampereen kaupunginhallitus

16.5.2022

Kansainvälisen toiminnan suuntaviivat

- Määrittelevät Tampereen kaupungin hallintosäännön mukaiset kansainvälisen toiminnan periaatteet.
- Korvaavat kaupunginhallituksen 2.11.2020 §453 hyväksymän kansainvälisen toiminnan tiekartan.
- Kansainvälisen toiminnan suuntaviivat päivitetään valtuustokausittain. Toimenpiteiden etenemistä seurataan ja raportoidaan vuosittain.
- Linjaavat kansainvälisen toiminnan lupaukset ja keskeiset painopisteet vuosille 2022-2025.
- Toimivat perustana palvelualueiden ja yksikköjen kansainvälisen toiminnan toimenpiteille ja kehittämistyölle.

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo

Miksi kansainvälistyä?

Yhteiskunnilta edellytetään kilpailukyvyn ylläpitämiseksi toimimista globaalissa toimintaympäristössä. Tämä on välttämätöntä ja näkyy mm. tutkimus, innovaatio- ja yritystoiminnassa.

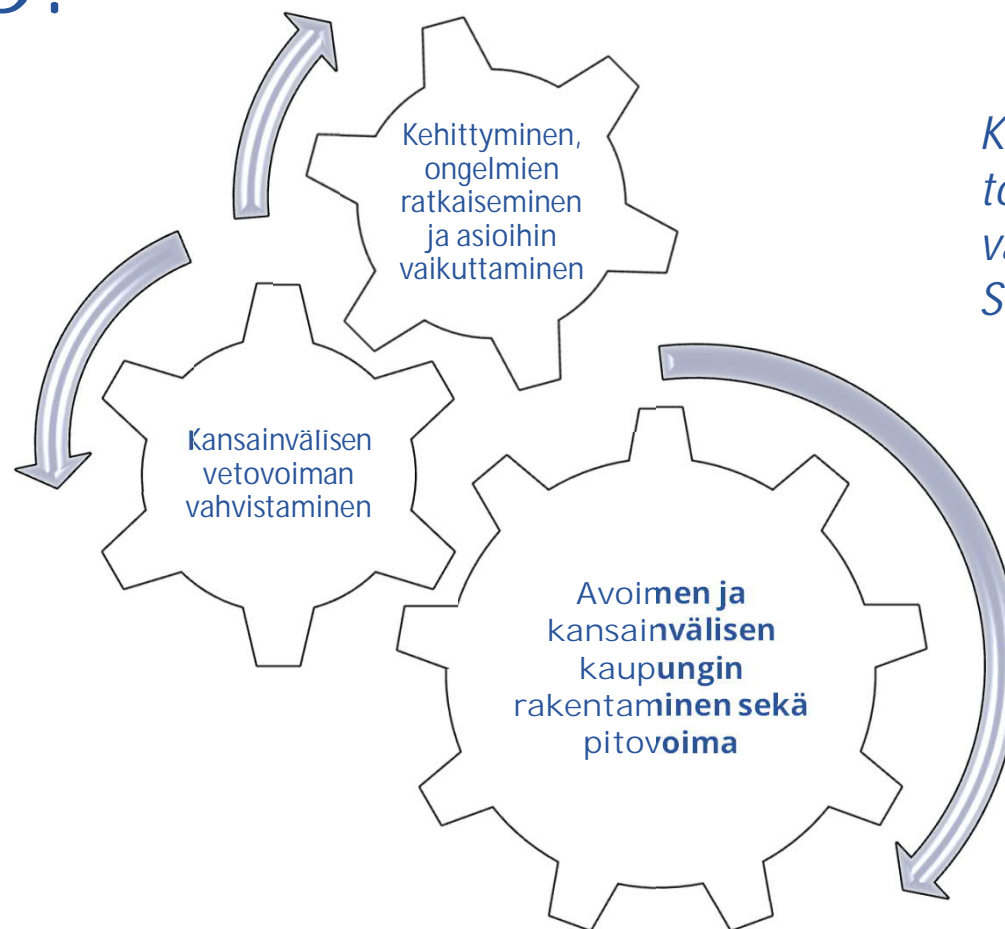

Kansainvälinen ympäristö lisää kilpailua ja tuo haasteita mutta tarjoaa myös mahdollisuuksia elinvoiman ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Kaupungit nousseet merkittäviksi toimijoiksi kansallisvaltioiden rinnalle kansainvälisessä toimijakentässä. Moniin yhteiskunnallisiin haasteisiin löytyy ja pitää etsiä ratkaisuja kaupunkitasolla.

Miksi kansainvälinen Tampere?

Kansainvälisyys voi merkitä toimintaympäristöä tai välineellistä yhteistyön tapaa. Se voi olla myös arvovalinta.

Kansainvälinen vetovoima

Kaupungin elinvoima ja toimintakyky vahvistuvat kansainvälisiä osaajia, investointeja, matkailijoita ja tapahtumia houkuttelemalla.

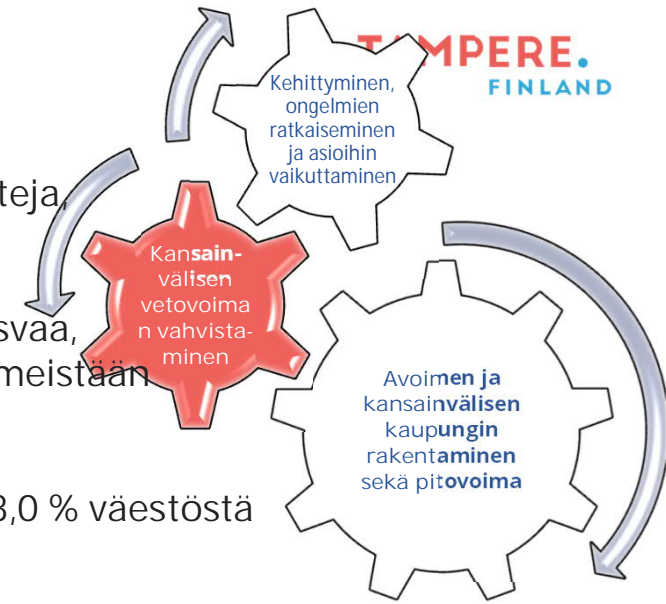
Kansainvälisen vetovoiman ja pitovoiman merkitys väestöpohjan kehityksessä kasvaa, kun alueen sisäisen muuttovirran merkitys väestöpohjan ylläpitäjänä vähenee viimeistään 2030-luvulla (Timo Aro) ja syntyvyys laskee.

Vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten ihmisten määrä kasvaa Tampereella (n. 8,0 % väestöstä v.2020) mutta on hillittyä kuusikkovertailussa.

Ulkomaalaistaustaisten korkeakouluopiskelijoiden määrä pienessä kasvussa (n. 10,4 %). Myös tutkijoiden määrä on kasvussa. Valmistuneista vieraskielisistä työllistyneistä jää Pirkanmaalle n. 60 % (lopun pääsääntöisesti pääkaupunkiseudulle).

Ulkomaalaistaustaisten matkailijoiden osuus kokonaismäärästä on pieni (< 20 %) mutta viime vuosina ennen koronapandemiaa lukumäärä on ollut pienoisessa kasvussa (178 000 yöpymistä v. 2019). Pandemia keskeytti myös lentoliikenteen Tampereelta. AirBalticin loppuvuodesta 2021 julkaisema kotikenttäuutinen luo positiivisia odotuksia kansainvälisten lentomatrustajien määristä.

Vuotuinen matkailutulo Tampereella ennen pandemiaa on ollut n. 770 milj. euroa (TAK Research v. 2019). Kansainvälisten kongressien osalta Tampere on Suomessa kakkossijalla Helsingin jälkeen. Tampereella on vuodessa noin 10 kansainvälistä suurtapahtumaa.

Kehittyminen, ongelmien ratkaiseminen ja asioihin vaikuttaminen

Kiihtyvällä tahdilla muuttuva maailma edellyttää toimintatapojen jatkuvaa arviointia.

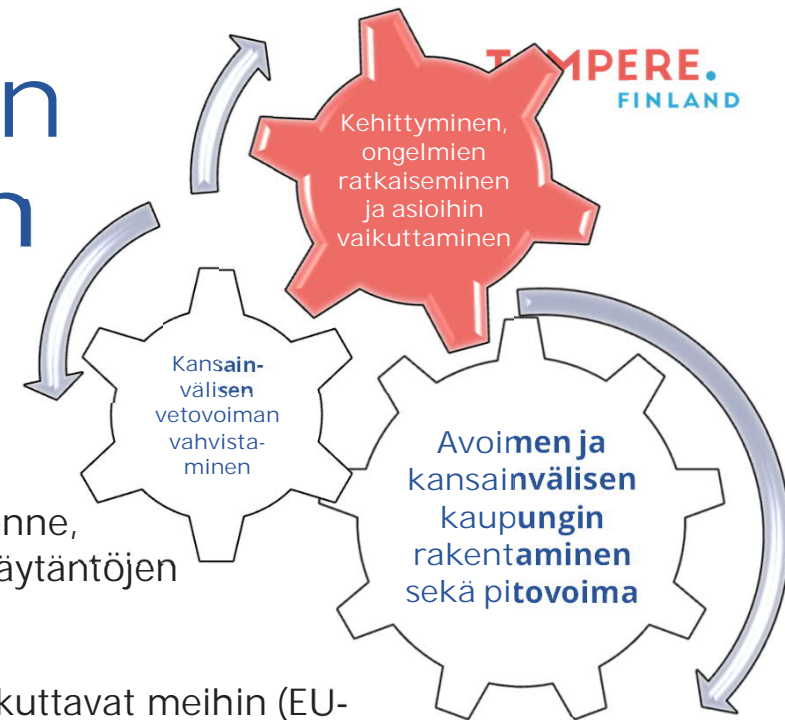
Reagointi kansallisiin ja globaaleihin muutostekijöihin (ilmasto, väestörakenne, turvallisuustarpeet, digitalisaatio). Benchmarkkaus työkaluna parhaiden käytäntöjen soveltamiseen esim. tapahtumien ja toimintatapojen osalta.

Vaikuttamistyö kansainvälisesti tehtäviin linjauksiin ja päätöksiin, jotka vaikuttavat meihin (EU-lainsäädäntö, infra, saavutettavuus, rahoituksen määrä ja kohdentuminen, investoinnit, ...).

Tampereella olevan osaamisen hyödyntäminen uusissa globaaleissa ratkaisuisa, jotta Tampere tekee jatkossakin asioita "ensimmäisenä maailmassa".

Innovaatioiden ja uusien ratkaisujen luominen kv. yhteistyössä. Tampereen innovaatioympäristön asema vahva EU-kaupunkien vertailussa Cultural and Creative Cities Monitor –tutkimustiedon perusteella (TRE 57,4 / keskiarvo 13,1). Myös luovien ja tietointensiivisten työpaikkojen määrä keskiarvolukujen yläpuolella (TRE 30,2 / keskiarvo 25,2)

<https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/cultural-creative-cities-monitor/cities/tampere>

Avoimen ja kansainvälisen kaupungin rakentaminen

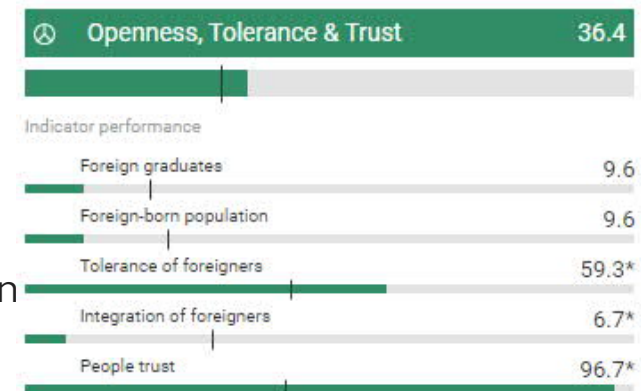
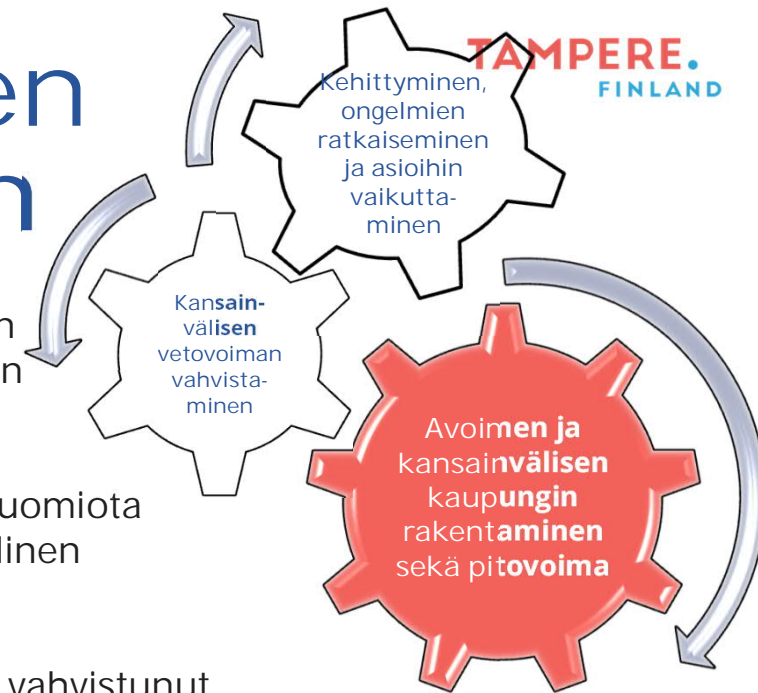
Kaupunkimme ja sen asukkaiden kansainvälistyminen edistää kuntalaisten työllistymistä sekä liike-elämän, tutkimuksen, kulttuuritoiminnan ja muiden yhteiskunnan alojen kansainvälistymistä ja toimintaedellytyksiä.

Kv. vetovoiman edistäminen ja pitovoiman vahvistaminen kiinnittämällä huomiota kaupungin omaan sisäiseen kansainvälistymiseen (mm. palveluiden kielellinen saavutettavuus).

Globaalin vastuun kantaminen vetovoima- ja imagotekijänä. Vastuullisuus vahvistunut erityisesti eurooppalaisten kaupunkien kv. toiminnassa.

Kaupunkien ns. pehmeät tekijät sekä mielikuvat alueen ilmapiiristä ohjaavat yhä enemmän ihmisten liikkumispäätöksiä (Timo Aro, MDI). Avoin ja kansainvälinen kaupunki parhaimmillaan tukee tätä ilmiötä.

Tulevaisuudentutkimus painottaa empatian merkitystä. Kansalaisten erilaisuuden ymmärtäminen ja sietäminen korostuu lisääntyneen liikkuvuuden ja kiristyneen globaalien kilpailun myötä.

EU:n The Cultural and Creative Cities Monitor 2019, Tampere 7

Kansainvälisyyden
merkitys korostuu
entisestään kaupungin
toiminnassa

TEKEMISEN KAUPUNKI PAINOPISTEET

Tampereella

YHDENVERTAISET YKSILÖT

Tampere on paras paikka kasvaa, kehittyä ja ikääntyä. Tampereella jokainen voi olla oma itsensä ja toteuttaa unelmiaan.

Tampereelle
Tampereelta

TEKEVÄT YHTEISÖT

Tampere näyttää suuntaa tulevaisuuden yhteisöllisyyteen. Tampereen moninaiset yhteisöt ja yritykset ruokkivat hyvinvointia, luovuutta ja innovatiivisuutta. Yhdessä teemme parempaa huomista.

HIILINEUTRAALEJA TEKOJA

Tampere on kansainvälisesti tunnettu vaikuttavista teoistaan ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuden eteen. Kestävien valintojen tekeminen on täällä helppoa – vetovoimamme syntyy arjen sujuvuudesta.

TULEVAISUUDEN EDELLÄKÄVIJYYTTÄ

Tampere jatkaa menestystarinaansa, meillä on parhaat edellytykset tehdä tulevaisuuden ratkaisuja. Tampereen asema kansainvälisenä tieteen ja korkean osaamisen kaupunkina on vahva.

Tampereelta. Kannamme globaalia vastuuta.

IHMISTEN TAMPERE - MAHDOLLISUUKSIEN KAUPUNKI

Anna-Kaisa Ikosen pormestariohjelma vuosille 2021-2025

- ✓ *Kaupunkien merkitys kasvaa maailmanlaajuisesti. Siksi Tampereen on edelleen vahvistettava kansainvälisyyttään niin osaajien ja investointien houkuttelussa kuin vienninedistämisessä ja matkailussa. Tavoitteena on lisätä kaupungin tunnettuutta ja vaikuttavuutta kansainvälisissä verkostoissa.*
- ✓ *...avoin, kansainvälisesti kilpailukykyinen ja vetovoimainen eurooppalainen yliopistokaupunki*
- ✓ *...jatkaa kehitystään huippututkimuksen ja innovaatioiden, vientiteollisuuden ja ICT-osaamisen, suur tapahtumien ja kongressien, kulttuurin, matkailun sekä kansainvälisten tuotantojen kaupunkina yhteistyössä yliopiston ja muiden sidosryhmien kanssa.*
- ✓ *...tarjottava sujuvaa asumista, opiskelua, yrittämistä, työskentelyä ja viihtymistä englanninkielellä ja selkosuomella koko perheelle.*
- ✓ *...lisätä kansainvälisten työpaikkojen määrää, jotta entistä useampi kansainvälinen opiskelija asettuisi kaupunkiin tulevaisuudessa.*

Kv. toiminnan suuntaviivoja osaltaan konkretisoivat strategiset asiakirjat ja -ohjelmat

- Tampereen kaupunkiseudun elinkeinostrategia
- Tampereen seudun matkailustrategia
- Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton ohjelma
- Kotouttamisohjelma
- Kulttuuristrategia
- Tapahtumatoiminnan suuntaviivat
- Kaupunkimarkkinoinnin suuntaviivat

Kansainvälisen toiminnan lupaukset ja toimenpide- kokonaisuudet 2022-2025

Kuva: Visit Tampere / Laura Vanzo

Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen vaikutukset

Venäjä hyökkäsi Ukrainaan helmikuun lopussa 2022. Hyökkäyssodan vaikutukset tulevat olemaan moninaiset ja pitkäkestoiset Tampereelle. Vaikutusten laajuutta, syvyyttä ja kestoja on hankala vielä arvioida.

Sodan negatiiviset, sekä suorat että välilliset, vaikutukset talouteen, työvoiman saatavuuteen, kansainvälisiin investointeihin, osaajiin, opiskelijoihin, matkailuun ja tapahtumiin tulevat olemaan merkittäviä. Ukrainan tilanne vaikuttaa ja saattaa lisätä jännitteitä myös väestöryhmien välisiin suhteisiin. Dialogin ja yhteistyön avulla pyritään edistämään väestösuhteita ja yhdenvertaisuutta.

Tilanteesta huolimatta Tampereen tavoite on edelleen olla avoin, merkityksellinen ja kansainvälinen edelläkävijä. Pitkän aikavälin tavoitteet ja toimenpiteet ovat edelleen relevantteja.

Tilannetta seurataan ja toimenpiteitä tullaan muokkaamaan sopeuttavasti ja mahdollisesti uudelleensuuntaamaan.

Tampereen kaupungin Venäjä-suhteet on keskeytetty.

Kansainvälisen toiminnan lupaukset

TAMPEREELLE:

Kasvamme houkuttelemalla kv. osaajia, investointeja, startupeja, matkailijoita, kongresseja ja tapahtumia sekä vahvistamalla kv. saavutettavuutta. Kehitymme oppimalla kv. kumppaneiltamme.

TAMPEREELTA:

Viemme tamperelaista osaamista maailmalle. Edelläkävijyydellä edistämme omaa sekä muiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. Kannamme globaalia vastuuta.

TAMPEREELLA:

Rakennamme avointa, yhdenvertaista, kansainvälistä ja pitovoimaista kaupunkia. Kehitymme kansainvälisen yhteistyön avulla ja kehitämme kaupunkiorganisaatiota kansainvälisenä toimijana. Tuemme tamperelaisten kansainvälistymistä.

Tampereella on pitkään ja suunnitelmallisesti edistetty elinvoimaa ja kilpailukykyä houkuttelutoimenpiteillä. Kokonaisuudessa on edelleen uusia kehittämistarpeita ja nykyinen maailmanpoliittinen tilanne saattaa kasvattaa osa-alueen haasteita. Hyvään alkuun on päästy myös tamperelaisen osaamisen viennissä ja kansainvälisessä yhteiskehittämisessä.

Seuraavien neljän vuoden aikana painopistettä siirretään pitovoimaan ja Tampereella tehtävään kansainvälisyyden edistämiseen. Nykyinen haastava tilanne edellyttää ennen kaikkea toimenpiteitä avoimen, yhdenvertaisen ja kansainvälisen kulttuurin kaupungin rakentamiseksi.

TAMPEREELLE:

Kasvamme houkuttelemalla kv. osaajia, investointeja, startupeja, matkailijoita, kongresseja ja tapahtumia sekä vahvistamalla kv. saavutettavuutta. Kehitymme oppimalla kv. kumppaneiltamme.

- Kehitetään yritysten kansainvälisiä liiketoiminta-ekosysteemejä ja kv. verkostoissa toimimista sekä edistetään yritysten vienninedistämiseksi sekä sijoitusten houkuttelemiseksi.
- Kehitetään kansainvälisten osaajien houkuttelutoimenpiteitä.
- Panostetaan matkailuyritysten kansainvälistämiseen nostamiseen ja tuotekehitykseen. Jatketaan kv. matkailumarkkinointi-toimenpiteiden ja kv. verkostojen hyödyntämistä.
- Houkutellaan ja ideoidaan Tampereelle kansainvälisiä suurtapahtumia ja kongresseja sekä vahvistetaan kaupungin omia valmiuksia kv. tason tapahtumatoimijana.
- Vahvistetaan Tampereen kansainvälistä tunnettuutta ja profiilia.

TAMPEREELTA:

Viemme tamperelaista osaamista maailmalle. Edelläkävijyydellä edistämme omaa sekä muiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. Kannamme globaalia vastuuta.

- Tehdään kansainvälistä kestävien ja älykkäiden kaupunkien kesken projektipohjaista yhteistyötä strategisten kehittämiskohteidemme saavuttamiseksi erityisesti Euroopassa.
- Edistetään yritysten vientitoimintaa globaalisti. Markkinoita ja verkostoja avataan yhteistyössä Business Finlandin, kaupunkien ja yrityskumppaneiden kanssa.
- Tunnistetaan ja konseptoidaan tamperelaiset osaamisen ratkaisut.
- Edistetään koulutus- ja osaamisviestiä globaaleille markkinoille.
- Kehitetään strategista, suunnitelmallista ja vaikuttavaa verkostotyötä.
- Selvitetään uusien kumppanuuksien mahdollisuudet.
- Lisätään kansainvälistä viestintää.

TAMPEREELLA:

Rakennamme avointa, yhdenvertaista, kansainvälistä ja pitovoimaista kaupunkia. Kehitymme kansainvälisen yhteistyön avulla ja kehitämme kaupunkiorganisaatiota kansainvälisenä toimijana. Tuemme tamperelaisten kansainvälistymistä.

- Käynnistetään kaupunkitasoinen monivuotinen avointa, yhdenvertaista ja kansainvälistä kaupunkia rakentava ohjelma, joka vahvistaa Tampereen pitovoimaa.*
- Lisätään ymmärrystä kansainväliseen pitovoimaan vaikuttavista tekijöistä.
 - Vahvistetaan kaupunkiorganisaation kansainvälistämistä ja linjataan kaupungin kielipolitiikkaa.
 - Tuetaan kaupunkiyhteisöä avoimen kaupungin rakentamisessa.
 - Tarjotaan tamperelaisille kansainvälistymisen mahdollisuuksia.
 - Kehitetään kansainvälisten osaajien houkuttelu-, asettautumis- ja rekrytointipalveluja.

TAMPEREELLE:

Kasvamme houkuttelemalla kv. osaajia, investointeja, startupeja, matkailijoita, kongresseja ja tapahtumia sekä vahvistamalla kv. saavutettavuutta. Kehitymme oppimalla kv. kumppaneiltamme.

Yritysten kansainvälisiä liiketoimintaekosysteemejä kehitetään ja kv. verkostoissa toimimista edistetään yritysten vienninedistämiseksi sekä sijoitusten houkuttelemiseksi.

Liiketoimintaekosysteemien kansainvälistymistarpeiden tunnistaminen ja muuttuneessa markkinatilanteessa elinkeinopalveluissa yritysten tarpeiden huomioiminen (Business Tampere)

Tampereen kansainvälistä saavutettavuutta edistetään (Business Tampere)

Kansainvälisten osaajien houkuttelutoimenpiteitä kehitetään.

Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton ohjelma (kansainvälisen osaamisen palvelut)

Kohderyhmäkohtaisella tiedolla tehostetaan kv. osaajien houkuttelumarkkinointia (kansainvälisen osaamisen palvelut)

Panostetaan matkailuyritysten kansainvälistämistä nostamiseen ja tuotekehitykseen. Jatketaan kv. matkailumarkkinointi –toimenpiteiden ja kv. verkostojen hyödyntämistä.

Matkailupalveluiden tuotteistamistyössä kansainvälistä kasvua haetaan uusilla palvelumuodoilla huomioiden erityisesti digitaalisuus (Visit Tampere)

Houkutellessa ja ideoidaan Tampereelle kansainvälisiä suurtapahtumia ja kongresseja sekä vahvistetaan kaupungin omia valmiuksia kv. tason tapahtumatoimijana.

Kansainvälistä tapahtumatunnettuutta edistetään tapahtumatoiminnan suuntaviivojen määrittelemällä toimenpiteillä (elinvoiman ja kilpailukykyyn palvelualue)

Vahvistetaan Tampereen kansainvälistä tunnettuutta ja profiilia.

Kirkastetaan Tampereen brändikonsepti ja määritellään brändin kansainväliset ydinviestit

Kasvatetaan Tampereen digitaalista näkyvyyttä yhteismarkkinoinnilla

Vahvistetaan kansainvälistä tavoitettavuutta ja suositteluja

Ambassador-toiminnan kehittäminen (suhdetoiminta ja markkinointi)

TAMPEREELTA: Viemme tamperelaista osaamista maailmalle. Edelläkävijyydellä edistämme omaa sekä muiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. Kannamme globaalia vastuuta.

TAMPERE.
FINLAND

Tehdään kansainvälistä kestävien ja älykkäiden kaupunkien kesken projektipohjaista yhteistyötä strategisten kehittämiskohteidemme saavuttamiseksi erityisesti Euroopassa.

Otetaan käyttöön strategisen EU-projektityön käsikirja ja hyödynnetään sitä kansainvälisessä kehittämistyössä (projektitoimisto, EU-toimisto, kaikki palvelualueet).

Edistetään yritysten vientitoimintaa globaalisti. Markkinoita ja verkostoja avataan yhteistyössä Business Finlandin, kaupunkien ja yrityskumppaneiden kanssa. (Business Tampere)

Tunnistetaan ja konseptoidaan tamperelaiset osaamisen ratkaisut.

Hyödynnetään kehitysohjelmia alustoina tamperelaisen osaamisen kansainväliselle skaalaamiselle (kaikki palvelualueet).

Edistetään koulutus- ja osaamisvientiä globaaleille markkinoille.

Vahvistetaan Education Tampere ekosysteemiä ja ammatillisen koulutuksen tilauskoulutustoimintaa (Business Tampere, oppilaitokset).

Edistetään mahdollisuutta hyödyntää ammatillista tilauskoulutusta työvoiman saatavuutta ja osaajien houkuttelua koskien (Tredu).

Kehitetään strategista, suunnitelmallista ja vaikuttavaa verkostotyötä.

Tavoitellaan kansainvälisissä kumppanuuksissa opittujen hyvien käytäntöjen nykyistä tehokkaampaa toimeenpanoa. (suhdetoiminta ja markkinointi, kaikki palvelualueet)

Jatketaan kv. verkostotyön kehittämistä laatimalla verkostokohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet. (EU-toimisto, verkostojen yhteyshenkilöt, kaikki palvelualueet, suhdetoiminta ja markkinointi)

Selvitetään uusien kansainvälisten avauksien mahdollisuudet.

Uusia kansainvälisiä avauksia ja kumppanuuksia haetaan myös Euroopan ulkopuolelta.

Lisätään kansainvälistä viestintää.

Laaditaan kansainvälisen viestinnän suunnitelma ja käynnistetään toimenpiteet. Kv. viestinnällä tarkoitetaan halutun kaupunkiprofiilin mukaisista ja kaupungin kansainvälisesti kiinnostavista asioista viestimistä Suomen rajojen ulkopuolelle ja kansainväliselle kohdeyleisölle päivittäisviestinnän keinoin. (suhdetoiminta ja markkinointi, viestintä)

TAMPEREELLA: Rakennamme avointa, yhdenvertaista, kansainvälistä ja pitovoimaista kaupunkia. Kehitymme kansainvälisen yhteistyön avulla ja kehitämme kaupunkiorganisaatiota kansainvälisenä toimijana. Tuemme tamperelaisten kansainvälistymistä.

Käynnistetään kaupunkitasoinen monivuotinen avointa, yhdenvertaista ja kansainvälistä kaupunkia rakentava Welcoming city -ohjelma. Ohjelman toimenpidekokonaisuuksia ja sisältöjä tarkennetaan datan kartuttamisen, tutkimustiedon ja vahvan sidosryhmäyhteistyö kautta. Ohjelma toimii sateenvarjona pitovoimaa edistäville toimenpiteille. Ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä kaikkien palvelualueiden kanssa. Ohjelma on myös kommunikaation väline sidosryhmien kanssa käytävälle vuoropuhelulle. Ohjelman kautta edistetään seuraavia tavoitteita:

Lisätään ymmärrystä kansainväliseen pitovoimaan vaikuttavista tekijöistä.

Vahvistetaan kaupunkiorganisaation kansainvälistämistä ja linjataan kaupungin kielipolitiikkaa.

Tuetaan kaupunkiyhteisöä avoimen kaupungin rakentamisessa.

Tarjotaan tamperelaisille kansainvälistymisen mahdollisuuksia.

Vahvistetaan kansainvälisten osaajien houkuttelu,- asettautumis- ja rekrytointipalveluja.

Vaikuttavuusmittarit

Kansainvälisen toiminnan kautta edistetään kaupunkistrategian vaikuttavuustavoitteiden toteutumista, joita mitataan alla olevilla vaikuttavuusmittareilla.

Kansainvälisen toiminnan vaikuttavuuden arviointia kehitetään osana kansainvälisen toiminnan suuntaviivojen toteuttamista.

TAMPEREELLE:

Kasvamme houkuttelemalla kv. osaajia, investointeja, startupeja, matkailijoita, kongresseja ja tapahtumia sekä vahvistamalla kv. saavutettavuutta. Kehitymme oppimalla kv. kumppaneiltamme.

- ✓ Elämystalous ja luovat alat ovat vahvistuneet
- ✓ Startup-yrittäjien ja yrityseskosysteemien toimintaedellytykset ovat parantuneet
- ✓ Tampereen asema koulutus- ja opiskelukaupunkina on vahvistunut

TAMPEREELTA:

Viemme tamperelaista osaamista maailmalle. Edelläkävijyydellä edistämme omaa sekä muiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. Kannamme globaalia vastuuta.

- ✓ Alueen vihreää siirtymää ja teollisuuden uudistumista on vauhditettu

TAMPEREELLA:

Rakennamme avointa, yhdenvertaista, kansainvälistä ja pitovoimaista kaupunkia. Kehitymme kansainvälisen yhteistyön avulla ja kehitämme kaupunkiorganisaatiota kansainvälisenä toimijana. Tuemme tamperelaisten kansainvälistymistä.

- ✓ Kaupunkilaisten yhdenvertaisuus on parantunut
- ✓ Kansainvälisten osaajien määrä Tampereella on kasvanut
- ✓ Kaupungin pitovoima on vahvistunut
- ✓ Tampereen asema koulutus- ja opiskelukaupunkina on vahvistunut